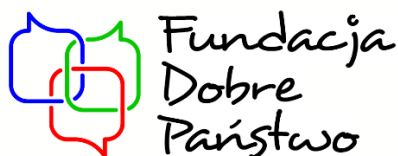

Poznań, 7 stycznia 2024 r.

Fundacja Dobre Państwo
ul. Żbikowa 14
61 – 065 Poznań
KRS: 0000903252

W. Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP
w miejscu

PETYCJA

Na podstawie art. 63 Konstytucji RP i art. Art. 2 ust.3 Ustawy o petycjach wnosimy petycję o podjęcie działań w celu wniesienia pod obrady Sejmu RP projektu ustawy o zmianie ustawy z 17 maja 1989 r. „o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej”. Dz.U.1989 nr 29 poz. 154 ze zmianami.

WNOSIMY o USUNIĘCIE ART. 70 ^A, o treści:

Art. 70 ^A.

1. Osobom prawnym Kościoła Katolickiego, które po dniu 8 maja 1945 r. podjęły działalność na Ziemiach Zachodnich i Północnych, mogą być, na ich wniosek, przekazane nieodpłatnie na własność grunty znajdujące się w zasobach Państwowego Funduszu Ziemi albo w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa. Jeżeli grunty te znajdują się w zarządzie lub użytkowaniu osób prawnych, przekazanie na własność może nastąpić wyłącznie za zgodą tych osób.

2. *Wielkość przekazanej nieruchomości rolnej, wraz z gruntami rolnymi będącymi już własnością wnioskodawcy, nie może przekraczać w odniesieniu do:*

1) *gospodarstw rolnych parafii – 15 ha;*

2) *gospodarstw rolnych diecezji – 50 ha;*

3) *gospodarstw rolnych seminariów duchownych, diecezjalnych i zakonnych – 50 ha;*

4) *gospodarstw rolnych domów zgromadzeń zakonnych – 5 ha, chyba że domy te prowadzą działalność, o której mowa w art. 20 i 39; w tych przypadkach mogą być przekazane nieruchomości rolne o powierzchni do 50 ha.*

3. *Przekazanie na własność nieruchomości, o których mowa w ust. 1 i 2, następuje w drodze decyzji wojewody właściwego ze względu na miejsce położenia nieruchomości wydanej za zgodą Prezesa Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa. Decyzja ta stanowi podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych.*

UZASADNIENIE

„Kto kocha się w pieniądzach, pieniądzem się nie nasyci" (Koh 5,9)

Słowa białych kruków, książek ks. Prof. Dariusza Walencika „Nieruchomości Kościoła katolickiego w Polsce w latach 1918 -2012. Regulacje prawne – nacjonalizacja – rewindykacja” z 2013 roku oraz „Rewindykacja nieruchomości Kościoła katolickiego w postępowaniu przed Komisją Majątkową” są obowiązkową lekturą każdego z polityków władzy, którzy są państwowcami. Dziękujemy autorowi za usystematyzowaną wiedzę opartą na źródłach. Do dzisiaj instytucje Państwa są ślepe, głuche i milczące. Państwo od dziesięcioleci mówiąc o rekompensatach ociera się o rozdawnictwo prezentów – podarki dla Kościoła nawet jeśli nie wiążą się ze wsparciem w trakcie kampanii wyborczych może być ocenione jako nie rozropne marnotrawstwo. Nadal nie wiemy, ile Kościołom dóbr zabrano i ile mienia oddano. To nie gospodarne. Czas słowa w czyn przekuć.

Ratio legis artykułu 70a zostało wyczerpane.

Sekularyzacja i wywłaszczanie dóbr kościelnych miało miejsce już w II Rzeczypospolitej, w okresie międzywojennym. Kontynuowała je Polska Ludowa.

Parlamentarzyści znają historię i prawo, a z pewnością mogą się zapoznać ze źródłami, choćby poprzez lekturę dokumentów przygotowywanych przez Biuro Analiz Sejmowych. W problematykę z historii współczesnej włączone są nazwiska znanych polityków tj. p. E. Gierek, K. Bielecki, L. Dorn, Z. Ziobro, D. Tusk. Postacie te pojawiają się w notkach z procesu legislacyjnego. Zapowiedzi najbardziej aktualne, a odnoszące się do regulacji stosunków finansowych Państwa z Kościołem, pamiętamy z kampanii wyborczej ugrupowań teraz tworzących obóz rządzący.

Ślepą uliczką jest ścieżka wytyczona w 2009 roku przez posłów SLD, która doprowadziła do stanowiska Trybunału Konstytucyjnego z 8 czerwca 2011 roku w wyroku w sprawie TK K3/09.

Najwyższy czas na wyliczenie kosztów ekonomicznych. Państwo musi zrobić inwentaryzację nadań i darowizn i porównać ją z kwerendą aktów wyłączeń. Zacząć trzeba od pilnego zestawienia obszarów, by w oparciu o listy nieruchomości pokusić się o szacunki porównujące wartości rynkowe nieruchomości utraconych i zwróconych w naturze, bądź w pieniądzu. Póki Państwo nie wie, jaki jest bilans historycznych rozliczeń, przepis art. 70^A musi być poddany memorandum zawieszającemu. Z ostrożności wnosimy o jego uchylenie, gdyż szacunki z dostępnych archiwów pozwalają domniemywać, że przysporzenie jest większe po stronie kościelnej.

Art. 70^A zrekompensował to, co miał zrekompensować. Jego uchylenie jest decyzją polityczną. Dopuszczenie wniosków zbiorowych, także dla kościelnych osób prawnych, doprowadziło do przykładów składania wniosków występowania po określony areał, by nabyty grunt szybko zbywać i ponownie jako „sutanna bez ziemi” pozyskiwać kolejne nadania. Pamiętajmy, że kościół dysponuje wieloma przywilejami, które nie dopuszczają instytucji Państwa w kontrolę finansów.

Problemem z finansowaniem Kościoła najczęściej nie są same przepisy, tylko praktyka ich stosowania. Ostatnio wniesiona przez Polskę 2050 poprawka zmierzająca do usunięcia zapisu została przegłosowana przez posłów PIS.

17 maja 1989 r. Sejm przyjął ustawę o stosunku państwa do Kościoła katolickiego. Powołana została rządowo – kościelna Komisja Majątkowa. Episkopat. Rząd J. Bieleckiego zaproponował nowelizację z 1991 roku wprowadzającą art. 70^A.

Nie wiemy, ile w tej chwili ziemi ma Kościół. Ile ma dóbr doczesnych. Jaki areał ziemi ornej, wód i pastwisk wykorzystuje rolniczo samodzielnie. Ile gruntów dzierżawi, a w ilu gospodarstwach dotacje unijne nie trafiają do rolnika.

Kościół ma różne źródła dochodów. Utrzymuje się z tacy, opłat za sakramenty, z danin za pochówek, z dotacji Funduszu Kościelnego i z przywilejów w obrocie nieruchomościami. Nie godzi się jednak, by czerpał korzyści z braku staranności władzy w dysponowaniu dobrem wspólnym, nadaniami gruntami państwowymi.

Z uwagi na zasygnalizowane argumenty i po zasięgnięciu opinii biura prawnego Sejmu wnosimy o nadanie petycji i sprawie biegu. Oczekujemy informacji o rozstrzygnięciu petycji.

Katarzyna Kosakowska
Solski

Witold

Zarząd Fundacji Dobre Państwo